



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 6 kwietnia 2010 r.

**Pan
dr Marian Kwapiński
Pomorski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
w Gdańsku**

LGD-4100-001-03/2010
P/09/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Gdańsku („Urząd”).

Przedmiotem kontroli było wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 85/22 – województwo pomorskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 17 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń:

1. Uzyskane przez Urząd w 2009 r. dochody w kwocie 2,7 tys. zł (135,0% planu), głównie ze sprzedaży zbędnego składnika majątku, prawidłowo ewidencjonowano i terminowo odprowadzono na właściwy rachunek budżetu państwa. Na koniec 2009 r. Urząd nie posiadał należności pozostałych do zapłaty.
2. Wydatki Urzędu w 2009 r. (4.460,1 tys. zł, tj. 99,9% planowanych i 146,6% wykonanych w 2008 r.) przeznaczono głównie na wynagrodzenia z pochodnymi (1.802,8 tys. zł),

sfinansowanie prac konserwatorsko-porządkowych na „Polu Bitewnym na Półwyspie Westerplatte” (1.010,2 tys. zł, w tym 1.000,0 tys. zł z rezerwy ogólnej) i dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych (852,7 tys. zł). Zmian w planie wydatków dokonywano zgodnie z udzielonym przez Wojewodę Pomorskiego upoważnieniem. Otrzymane środki z rezerw: ogólnej (1.000,0 tys. zł) i celowej (19,2 tys. zł z pozycji 48) wykorzystano w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

Badanie wydatków na łączną kwotę 1.659,4 tys. zł wykazało, że zrealizowano je zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych*¹.

Stwierdzono jednak, że w badanej próbie – wydatków na kwotę 4,0 tys. zł dokonano na sfinansowanie 2 umów zlecenia, w ramach których osoby fizyczne nie będące pracownikami Urzędu m.in. prowadziły kontrole przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Wprawdzie z Pana wyjaśnień wynika, że zostało to spowodowane brakami kadrowymi w Urzędzie, to jednak było to niezgodne z *art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*², z którego wynika, że kontrole takie przeprowadzać mogą jedynie wojewódzki konserwator zabytków lub działający z jego upoważnienia pracownicy Urzędu. W wyniku dodatkowego badania stwierdzono, że łącznie w 2009 r. z tytułu realizacji umów z naruszeniem ww. przepisu wypłacono zleceniobiorcom 15,0 tys. zł.

Na koniec 2009 r. w Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Natomiast zobowiązania niewymagalne (142,9 tys. zł) dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi i uzasadnionych kosztów bieżącego funkcjonowania Urzędu.

Przeciętne zatrudnienie w 2009 r. (31 osób) było niższe o 3 osoby od planowanego, a planowane wydatki na wynagrodzenia (w kwocie 1.443,4 tys. zł) wykorzystano w 100%. Stwierdzono jednak, że w wyniku podjętych przez Pana decyzji w 2009 r. wypłacono pracownikom nagrody w łącznej kwocie 93,8 tys. zł z powstałych trakcie roku oszczędności w funduszu wynagrodzeń, pomimo nieutworzenia funduszu nagród, o którym mowa w przepisach *art. 93 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej*³ i § 9 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej*

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 ze zm.

² Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.

³ Dz. U. Nr 227, poz. 1505.

*zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek*⁴. Fundusz, o którym mowa w ww. przepisach został przez Pana utworzony dopiero w trakcie kontroli.

3. Urząd posiadał dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, spełniającą wymogi *art. 10 ustawy o rachunkowości*⁵, a funkcjonujący w Urzędzie system księgowości komputerowej zapewniał prowadzenie ksiąg zgodnie z przepisami tej ustawy. Stwierdzono jednak m.in., że:
- zatwierdzenia zapisów księgowych za grudzień 2009 r. dokonano – jak wynika z Pana wyjaśnień, z powodu błędnego przekonania, że zatwierdzenie nie jest możliwe bez równoczesnego zamknięcia miesiąca – dopiero w trakcie kontroli NIK, po sporządzeniu rocznych sprawozdań budżetowych Urzędu (zmian zapisów w systemie nie dokonano),
 - w polityce rachunkowości, niezgodnie z § 15 ust. 4 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną*⁶, dopuszczono możliwość pobierania przez pracowników zaliczek z kasy na drobne zakupy gotówkowe związane z funkcjonowaniem Urzędu. W wyniku tej nieprawidłowości w 2009 r. udzielono pracownikom zaliczek na łączną kwotę 4,0 tys. zł.

Przeprowadzone w celu oceny skuteczności systemu rachunkowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz rzetelności ksiąg rachunkowych (badanie wiarygodności) badanie 115 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych na kwotę 1.659,4 tys. zł nie wykazało nieprawidłowości. Wobec powyższego NIK opiniuje pozytywnie: skuteczność systemu rachunkowości i kontroli finansowej Urzędu oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Urzędu w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej.

4. Inwentaryzację przeprowadzono w Urzędzie prawidłowo i w terminach określonych w *art. 26 ustawy o rachunkowości*. Przy badaniu prawidłowości jej przeprowadzenia stwierdzono natomiast nieaktualne zapisy w Regulaminie organizacyjnym Urzędu dotyczące prowadzenia kasy w Delegaturze Urzędu w Słupsku (z wyjaśnień Głównej Księgowej Urzędu wynika, że cała obsługa finansowo-księgową Urzędu od 1 stycznia 2003 r. prowadzona jest w Gdańsku).

⁴ Dz. U. Nr 45, poz. 290 ze zm.

⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

⁶ Dz. U. Nr 116, poz. 783 ze zm.

5. Zatwierdzone w trakcie kontroli NIK zapisy księgowe za grudzień 2009 r. były zgodne z zapisami tymczasowymi, w oparciu o które sporządzono roczne sprawozdania budżetowe. Z tej przyczyny, uznając, że ww. uchybienie nie doprowadziło do zmiany obrazu danych zawartych w sprawozdaniach oraz uwzględniając pozytywne opinie o skuteczności systemu rachunkowości i kontroli finansowej Urzędu oraz o wiarygodności ksiąg rachunkowych Urzędu w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, NIK opiniuje pozytywnie sprawozdania Urzędu: Rb-23, Rb-27 i Rb-28 za 2009 r. oraz Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2009 r.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wyeliminowanie przypadków zawierania z osobami niebędącymi pracownikami Urzędu umów zlecenia, obejmujących przeprowadzanie przez zleceniobiorców kontroli przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 2) udzielanie pracownikom Urzędu zaliczek jedynie w sytuacjach przewidzianych przepisami prawa oraz dostosowanie polityki rachunkowości do obowiązujących w tym zakresie przepisów,
- 3) wzmocnienie nadzoru nad funkcjonowaniem w Urzędzie systemu rachunkowości i kontroli wewnętrznej,
- 4) doprowadzenie do zgodności zapisów Regulaminu organizacyjnego Urzędu ze stanem faktycznym.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.